Læreplan i teaterproduksjon

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 20. april 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om fagene

Fagenes relevans og sentrale verdier

Teaterproduksjon handler om å skape og medvirke i en teaterproduksjon og få grunnleggende skuespillererfaring. Faget skal forberede elevene til å ta selvstendige sceniske valg, ta ansvar i gruppeprosesser og vise forståelse av teater som kollektiv kunstform. Gjennom forestillingsarbeid, refleksjon og kritisk tenkning skal faget bidra til at elevene får innsikt i ulike teaterfaglige perspektiver og innganger. Faget gir elevene verktøy til å kunne skape, samarbeide og kommunisere i kreativt teaterarbeid som ruster dem til et framtidig samfunns- og arbeidsliv.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Teaterproduksjon skal gi elevene mulighet til å utvikle skaperglede, samfunnsengasjement og evne til demokratisk medvirkning. Gjennom kunstnerisk skapende aktivitet og kritisk tenkning får elevene mulighet til å utvikle forståelse av teateret som ytringsform og arena for å stille spørsmål. Faget bidrar også til at elevene får innsikt i og utvikler toleranse for ulike kulturelle uttrykk, sceniske uttrykksformer, ideer og tradisjoner. Teaterproduksjon gir elevene mulighet til å forme egne meninger og formidle disse gjennom estetiske og kunstneriske uttrykk.

Kjerneelementer

Skuespilleren

Kjerneelementet skuespilleren handler om skuespillerens rolle og funksjon i teaterarbeid. Det omfatter å forstå skuespilleren som en del av de sceniske virkemidlene i en større scenisk sammenheng, og grunnleggende skuespillerteknikk i utforskende, skapende og utøvende arbeid. Videre handler det om å ta selvstendige og kollektive kunstneriske valg i en teaterproduksjon og om hvordan disse valgene virker i møte med et publikum.

Samspill og respons

Kjerneelementet samspill og respons handler om partnerkontakt og evne til lytting og scenisk tilstedeværelse. Det omfatter samspill og respons i ulike rom, i ulike spillsituasjoner og i møte med et publikum. Samspill og respons handler også om å samhandle, å gi konstruktiv respons og å nyttiggjøre seg respons fra andre i kunstneriske prosesser.

Improvisasjon

Kjerneelementet improvisasjon handler om spontane framføringer ut fra ulike impulser og gitte omstendigheter, i konkret og abstrakt form. Det omfatter fokusert tilstedeværelse, spontanitet og kreativitet. Det handler også om improvisasjon som metode for å utvikle materiale og som trening på å håndtere det spontane og uforutsigbare.

Arbeidsetikk

Kjerneelementet arbeidsetikk handler om å oppleve eierskap til ensemblets arbeidsprosesser. Det omfatter å forstå betydningen av god kommunikasjon og å være en positiv og konstruktiv bidragsyter i samarbeid om produksjoner. Videre handler det om å etablere gode rutiner, møte forberedt og ha en aktiv og fokusert tilstedeværelse i arbeidsprosessene.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I teaterproduksjon handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å utvikle mellommenneskelige relasjoner gjennom kollektive prosesser og om å forstå og respektere egne og andres grenser. I faget bidrar det tverrfaglige temaet til å belyse grensen mellom det private og det personlige og hva det vil si å ta etisk ansvar i en teaterproduksjon.

Demokrati og medborgerskap

I teaterproduksjon handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om den kollektive og sosiale dimensjonen av teater som kunstart og som demokratisk uttrykksform. Det innebærer å forstå teaterets opphav i menneskets sosiale, rituelle og estetiske væremåte og hvordan det performative og relasjonelle henger sammen med utviklingen av teaterkunsten. Videre handler det om teateret som kulturell praksis og om forståelse av mangfold, ytringsfrihet og ytringsfrihetens grenser.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlig ferdigheter i teaterproduksjon innebærer å drøfte, diskutere og dele egne observasjoner og tolkninger ved å bruke fagspråk. Videre innebærer det å formidle scenisk tekst presist og artikulert i ulike sceniske sammenhenger.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i teaterproduksjon innebærer å produsere og bearbeide sceniske tekster, dokumentere arbeidsprosesser og skrive kreative tekster. Det innebærer også å bruke fagspråk i refleksjon over erfaringer, tolkninger og valg.

Å kunne lese

Å kunne lese i teaterproduksjon innebærer å analysere, tolke og forstå ulike tekster innenfor ulike sjangre. Det innebærer videre å bruke teaterfaglig metodikk til å dekode tekst og arbeide med tekstforståelse.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i teaterproduksjon innebærer å bruke digitale ressurser i kreative og skapende prosesser og å ta i bruk stadig nye digitale muligheter i teaterarbeid. Det innebærer også å vise etisk bevissthet og god dømmekraft i bruk av digitale ressurser og sosiale medier i teaterfaglig arbeid.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering teaterproduksjon 1

Kompetansemål etter teaterproduksjon 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke grunnleggende skuespillerteknikk i arbeid med teater og reflektere over ulike skuespillertekniske innganger i skapende arbeid
- lese og tolke ulike relasjoner og sceniske situasjoner knyttet til kropp, rom, tid, tekst og publikum
- skape teaterproduksjoner og reflektere over arbeidsprosess og forestillingenes endelige uttrykk
- lytte aktivt i arbeid med improvisasjon og spillsituasjoner, og reagere åpent og inkluderende i arbeidsprosesser
- reflektere over bruken av sentrale teaterfornyeres metoder i ulike sjangre og spillestiler
- eksperimentere med og reflektere over bruk av sceniske virkemidler, ulike audiovisuelle løsninger og medieplattformer i teaterproduksjoner
- utforske og drøfte teateret som ytringsform og arena for å stille spørsmål og belyse meninger, tanker og følelser

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teaterproduksjon 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de arbeider med skuespillerrollen, lytting og evnen til scenisk tilstedeværelse, og når de formidler teater for et publikum. Videre viser og utvikler de kompetanse i faget når de improviserer, og når de arbeider med å være positive bidragsytere i fellesskapet.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom at elevene får ta i bruk ulike innfallsvinkler, metoder og kollektive arbeidsformer i produksjon av teaterframføringer. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i å arbeide med rolle, tekst, idé, virkemidler og sceniske praksiser, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle skuespillerteknikker, ferdigheter i samspill, respons og improvisasjon, og utvikle bevissthet om arbeidsetikk.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teaterproduksjon 1. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teaterproduksjon 1 basert på kompetansen eleven har vist ved å bruke skuespillerteknikker, refleksjon og analyse i teaterarbeid, skape egne uttrykk og delta konstruktivt og etisk i kollektivt produksjonsarbeid.

Kompetansemål og vurdering teaterproduksjon 2

Kompetansemål etter teaterproduksjon 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utforske og utfordre teaterfagets mangfold og muligheter i scenisk arbeid
- skape scenisk nærvær i spillsituasjoner ved å bruke ulike skuespillertekniske innganger
- kommunisere verbalt og nonverbalt i interaksjon med spillpartnere og publikum, og tilpasse diksjon og volum til ulike spillerom
- utforske ulike sjangre og spillestiler, og bruke ulike metodiske innganger til å produsere scenisk materiale og bruke disse i et selvstendig scenisk uttrykk i formidling til et publikum

- drøfte grenseganger mellom det personlige, private og profesjonelle i arbeid med teater og bruke innsikten om dette i produksjonsarbeid
- integrere tekniske og scenografiske løsninger i ulike performative uttrykk og teaterproduksjoner og reflektere over bruk av multimediale løsninger og medieplattformer
- drøfte teaterets performative og relasjonelle muligheter og teateret som arena for ulike ytringer

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teaterproduksjon 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de arbeider med skuespillerrollen, lytting og evnen til scenisk tilstedeværelse, og når de formidler teater for et publikum. Videre viser og utvikler de kompetanse i faget når de samarbeider i kollektive og kreative prosesser om å skape ulike uttrykk og ytringer. Elevene viser og utvikler også kompetanse i faget når de improviserer, og når de arbeider med å utvikle scenisk tilstedeværelse.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom at elevene får ta i bruk ulike innfallsvinkler, metoder og kollektive arbeidsformer i produksjon av sceniske uttrykk. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i å arbeide med rolle, tekst, idé, virkemidler og kunstneriske valg, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle evnen til å bruke skuespillerteknikker, ferdigheter i samspill, respons og improvisasjon, og for å utvikle bevissthet om arbeidsetikk.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teaterproduksjon 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer utøvelse, formidling, forståelse og selvstendig refleksjon, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teaterproduksjon basert på kompetansen eleven har vist ved å arbeide med sceniske uttrykk, ta kunstneriske valg, og ved å reflektere over, analysere og gjennomføre teaterproduksjoner.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Teaterproduksjon 1: Eleven skal ha én standpunktkarakter.
Teaterproduksjon 2: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Teaterproduksjon 1: Eleven kan trekkes ut til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.
Teaterproduksjon 2: Eleven skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Teaterproduksjon 1: Privatisten skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.
Teaterproduksjon 2: Privatisten skal opp til en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Privatister i teaterproduksjon 2 får godskrevet programfaget teaterproduksjon 1.